

der i dette Dieblif er Spørgsmaal om at fravige den Fremgangsmaade, vi hidtil have fulgt, da vi vide, at der endnu ligger een Afstemning tilbage; derimod troer jeg ligesaa sikkert, at, naar det skulde vise sig til næste Afstemning, at vi ved at gjøre den Forandring, her er Spørgsmaal om, kunde komme til at slutte denne Sag paa en saadan Maade, at de væsentligste Vanffeligheder hævedes, man da vil gjøre rigtigst i, i det enkelte Tilfælde at fravige Reglen, for at naae den store almindelige Regel i Sager af denne Art, nemlig, at see at komme til Ende med Sagen saa taaleligt og saa hurtigt som muligt. Det ærede Medlem har begrundet sin Formening om Sagen fra den formelle Side, idet han har meent, at efter den Maade, hvorpaa vi havde ønsket at stille denne hele Forhandling, vilde det være hensigtsmæssigt at forandre saalidt som muligt; dette er nu ganske vist; men Sagen vilde heller ikke blive meget vanffeligere, om ogsaa denne Forandring blev foretagen, altsaa fra denne Side troer jeg ikke, at Faren vil være stor. Vi maae desuden vel lægge Mærke til, at, ved at forandre denne Paragraph, forandre vi ikke vor Grundlov, den bliver staaende, som den er, enten vi forandre denne Paragraph eller ikke (Nei!). Vor Grundlov bliver staaende, der er ikke et væsentligt Punct forandret i Grundloven, fordi denne Paragraph bliver forandret. Det ærede Medlem har til Slutning forøvrigt selv gjort opmærksom paa, at vi ved at beholde § 100 endda ikke faae nogen synderlig stor Sikkerhed; han siger nemlig, at den Sikkerhed, som skal vindes, maa mindre søges i det Antal Gange, man kommer til at foretage Afstemning, end i det Tidssrum, som ligger imellem disse Afstemninger; han har sagt, at, naar Stemningen i Folket var bevæget, saa kunde man let komme til at tage overfløede Beslutninger, naar de skulde tages i et kort Tidssrum, hvorimod dette mindre let vil blive Tilfældet, naar der sørges for, at Beslutningerne tages med en behørig mellembværende Tid, og det er det, man skal eftertrægte; men det sikkrer § 100 ikke, det har det ærede Medlem vist baade iasten og ved en tidligere Leilighed, hvor der var Spørgsmaal

om de Vanffeligheder, der være forbundne med at faae Grundlovsforandringer tilveiebragte; thi da viste det ærede Medlem, at Ministeriet havde stor Uret i at troe, at dette var vanffeligt, idet han viste, at, naar man kun tog Sagen paa en nogenlunde snild Maade, kunde det see hurtigt. Naar altsaa § 100 ikke giver en saadan Sikkerhed, saa bør vi netop forandre den; vi kunde da, naar vi antage § 61, fastsætte, at der f. Ex. skulde hengaae 6 Maaneder fra den ene Afstemning til den anden, og da havde vi vundet det, som skal være det Væsentligste. Da der imidlertid i dette Dieblif ikke er Spørgsmaal om at lade være at stemme for § 100, saa vilde jeg nødig have indladt mig paa disse Paragraphers Indhold; men, da det er bragt til Forhandling, skal jeg gjøre opmærksom paa den meget væsentlige og, som det forekommer mig, uhyggelige Feil, at kræve to uforandrede Afstemninger, som skulle følge paa hinanden. Man siger: ja; men, naar Rigsdagen i den mellemliggende Tid bliver af en uforandret Mening, saa vil den jo ogsaa blive ved den samme Afstemning; men man lægger ikke Mærke til, at netop naar man vil undgaae Meningerens Volgeslag, saa er det overmaade farligt at blive staaende ved en saadan absolut Uforanderlighed; thi der behøves kun et meget lille Volgeslag til at skaffe en ringe Forandring tilveie, og dermed er det hele kastet overende. Vi skulle lægge Mærke til, at det er ligesaa farligt og maa skee farligere for Grundloven at gjøre den absolut uforanderlig, som at gjøre den let foranderlig; det er den Middelvei, man skal finde, for at sikke Grundlovens Bestaaen, at den hverken er for let eller for vanffelig at forandre. Hvad vilde den almindelige Folge blive af disse dobbelte Afstemninger; den blev maa skee en trykket Opbyldelse af en Formalitet. Skulde man have to Afstemninger før end Opøsningen, saa skulde man i Grunden give dem fri og være tilfreds med, om der ogsaa ved den sidste Afstemning kommer Forandringer tilstede, naar kun Overensstemmelsen bliver holdt vedlige efter det nye Valg; thi derved undergaaer Beslutningen en ny Prøvelse fra ganske andre Sider. Men jeg troer, at det i Grunden ligger udenfor Sagen, om § 100 eller § 61, der jo